

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

INSTITUȚIA PUBLICĂ COLEGIUL DE MEDICINĂ VETERINARĂ ȘI ECONOMIE
AGRARĂ DIN BRĂTUȘENI

„APROB”

la ședința Consiliului Profesoral
Proces-verbal nr. 18 din 18.04 2022

Directorul Colegiului
S. Dolișcinski

**CODUL DE ETICĂ
AL CADRELOR DIDACTICE DIN
IP COLEGIUL DE MEDICINĂ
VETERINARĂ ȘI ECONOMIE
AGRARĂ DIN BRĂTUȘENI**

Brătușeni, 2022

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Sfera de reglementare

- 1) Codul de etică al cadrului didactic (denumit în continuare Cod) este elaborat în baza art. 135, alin. (6)-(8), din Codul Educației nr. 152 din 17 iulie 2014, aprobat de Parlamentul Republicii Moldova, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 319-324 din 24 octombrie 2014, art.634.
- 2) Codul este aplicabil tuturor persoanelor din sistemul de învățământ profesional în conformitate cu prevederile Codului educației, îndeplinesc funcția de conducere, personal didactic și personal didactic auxiliar din cadrul IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni (IP CMVEA din Brătușeni).
- 3) Prezentul Cod nu se substituie legilor și regulamentelor în vigoare din domeniul educației și nici nu poate contraveni acestora.

2. Scopul și obiectivele Codului

1) *Prezentul Cod are drept scop:*

- a) stabilirea unor standarde și reguli de conduită pentru personalul de conducere, personalul didactic și personalul didactic auxiliar din IP CMVEA din Brătușeni;
- b) creșterea prestigiului și consolidarea autorității cadrelor de conducere, cadrelor didactice și cadrelor didactice auxiliare;
- c) instituirea unor standarde unice de conduită a cadrelor didactice.

2) *Scopul urmărit de Cod poate fi realizat prin intermediul următoarelor obiective:*

- a) autodisciplinarea persoanelor responsabile de instruire și educație, prin asumarea conținutului acestui Cod;
- b) menținerea unui grad înalt de profesionalism în exercitarea atribuțiilor și funcțiilor personalului din IP CMVEA din Brătușeni, responsabil de instruire și educație, în mod special ale persoanelor care îndeplinesc funcția de cadre didactice;
- c) ameliorarea calitativă a relațiilor dintre actorii educaționali;
- d) reducerea practicilor inadecvate și/sau imorale ce pot apărea în mediul educațional;
- e) creșterea gradului de coeziune a personalului implicat în activitatea educațională;
- f) facilitarea promovării și manifestării unor valori și principii aplicabile în mediul școlar, inserabile și în spațiul social;
- g) sensibilizarea opiniei publice în scopul susținerii valorilor educației.

3. Obiectul Codului

- 1) Codul reglementează raporturile profesionale ale cadrelor didactice și funcționează atât ca un contract moral între părinți/alți reprezentanți legali, elevi, copii, comunitatea locală și diferitele categorii de personal din sistemul de învățământ profesional tehnic responsabile de instruire și educație, cât și ca un sistem de standarde de conduită profesională, capabile să contribuie la coeziunea instituțională și a grupurilor de persoane implicate în activitatea educațională prin formarea și menținerea unui climat bazat pe cooperare și competiție după reguli corecte.
- 2) Orice persoană din IP CMVEA din Brătușeni este obligată să cunoască, să respecte și să aplice prevederile prezentului Cod.

II. PRINCIPII ȘI NORME DE CONDUITĂ

4. Principii

Personalul din IP CMVEA din Brătușeni este responsabil de instruire și educație, în mod particular cadrele didactice, trebuie să își desfășoare activitatea profesională în conformitate cu următoarele principii:

- a) devotament față de profesia de pedagog;
- b) profesionalism în relațiile cu elevii, copiii și părinții/alți reprezentanți legali;
- c) respect și toleranță față de unicitatea și diversitatea copiilor și elevilor;
- d) colaborarea cu colegii, părinții/ alți reprezentanți ai copiilor și elevilor;
- e) onestitatea și integritatea;
- f) receptivitate la nevoile copiilor și elevilor;
- g) răspundere în fața conducerii IP CMVEA din Brătușeni, colectivului pedagogic și organului reprezentativ al părinților/altor reprezentanți legali;
- h) eficiență și eficacitate;
- i) obiectivitate și corectitudine.

5. Obligativitatea de cunoaștere și de aplicare a normelor de conduită

În vederea asigurării unui învățământ de calitate, cadrele de conducere, cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare au obligația de a cunoaște, respecta și aplica un set de norme de conduită. Acestea au în vedere:

- a) relațiile cu elevii;
- b) relațiile cu părinții/ alți reprezentanți legali;
- c) relațiile cu colegii;
- d) conduita managerială;
- e) relațiile cu membrii comunităților locale.

6. Norme de conduită în relațiile cu elevii, copiii

În relațiile cu elevii, copiii cadrele de conducere, cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare respectă și aplică următoarele norme de conduită:

1) *Ocrotirea sănătății fizice, psihice și morale a elevilor, copiilor prin:*

- a) supravegherea permanentă a acestora pe tot parcursul activităților în colegiu, precum și în cadrul celor organizate de IP CMVEA din Brătușeni în afara acesteia, în vederea asigurării depline a securității tuturor celor implicați în aceste acțiuni;
- b) neadmiterea tratamentelor și pedepselor degradante, a discriminării sub orice formă și aplicării niciunei forme de violență fizică sau psihică;
- c) asigurarea protecției fiecărui elev, prin denunțarea formelor de violență fizică exercitate asupra acestora, a oricărei forme de discriminare, abuz, neglijență sau de exploatare a elevilor;
- d) neadmiterea oricăror forme de abuz sexual, emoțional sau spiritual;
- e) neadmiterea hărțuirii sexuale și a relațiilor sexuale cu elevii, inclusiv a celor consensuale.

2) *Protecția datelor cu caracter personal ale elevilor.*

3) *Responsabilitate în vederea atingerii de către elevi a standardelor de performanță prevăzute de curriculumul colegiului.*

- 4) ***Neadmiterea propagandei șovine, naționaliste, politice, religioase, militariste în procesul educațional și implicării elevilor în acțiuni politice (mitinguri, demonstrații, pichetări) de către persoanele responsabile de instruirea și educația elevilor, în cadrul IP CMVEA din Brătușeni sau în afara acestuia.***
- 5) ***Excluderea din relațiile cu elevii a oricărei forme de discriminare, asigurarea egalității de șanse și promovarea principiilor educației incluzive.***
- 6) ***Respectarea demnității și recunoașterea meritului personal al fiecărui elev.***
- 7) ***Interzicerea oricăror activități care generează corupție sau acte conexe corupției cum ar fi:***
  - a) primirea sau solicitarea de la elevi, părinți, asociațiile părintești (sau orice altă formă de organizare a părinților) a unor foloase materiale și alte avantaje necuvenite (sume de bani, cadouri sau servicii), indiferent de destinația declarată a acestora;
  - b) inițierea sau organizarea proceselor de colectare de la elevi, părinți sau asociații ale părinților (orice altă formă de organizare a părinților) a unor foloase materiale și alte avantaje necuvenite;
  - d) impunerea de manuale care nu sînt incluse în Schema de închiriere și/sau a materialelor didactice auxiliare;
  - e) impunerea unor activități extracurriculare contra plată, cadouri sau altor favoruri;
  - f) fraudarea evaluărilor de orice tip contra bani, alte foloase materiale sau avantaje necuvenite;
  - g) traficul de influență și favoritismul în procesele de instruire și de evaluare;
  - h) servicii educaționale cu plată oferite elevilor cu care interacționează direct la clasă.

7. Norme de conduită în relațiile cu părinții/ alți reprezentanți legali ai elevilor

În relația cu părinții/ alți reprezentanți legali ai elevilor, cadrele de conducere, cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare respectă și aplică următoarele norme de conduită:

1) Creșterea calității învățămîntului prin:

- a) acordarea de consultanță părinților/ altor reprezentanți legali în educarea elevilor și susținerea rolului parental;
- b) stabilirea unei relații de încredere mutuală, a unei comunicări deschise și accesibile;
- c) disponibilitatea pentru rezolvarea problemelor educative enunțate de către părinți/ alți reprezentanți legali ai elevilor;
- d) informarea părinților/ altor reprezentanți legali despre toate aspectele activității elevilor prin furnizarea explicațiilor necesare înțelegerii și aprecierii conținutului serviciilor educative;
- e) informarea părinților/ altor reprezentanți legali despre evoluția activității colegiului, excluzînd tendințele de prezentare parțială sau cu tentă subiectivă;
- f) respectarea confidențialității datelor furnizate și a dreptului la intimitate individuală și familială;
- g) persoanele responsabile de instruire și educație, în mod particular personalul didactic, nu impun, în relația cu părinții/reprezentanții legali, dobîndirea/primirea de bunuri materiale sau sume de bani pentru serviciile educaționale oferite;
- h) consilierea părinților/ altor reprezentanți legali privind alternativele de formare și dezvoltare optimă a copiilor lor, din perspectiva expertizei psihopedagogice și a respectării interesului superior al copilului.

2) Protecția datelor cu caracter personal ale părinților/ altor reprezentanți legali.

3) Interzicerea oricăror activități care generează corupție sau acte conexe corupției cum ar fi:

- a) primirea sau solicitarea de la părinți sau asociațiile părintești (sau orice altă formă de organizare a părinților) a unor foloase materiale și / sau a altor avantaje necuvenite (sume de bani, cadouri sau servicii), indiferent de destinația declarată a acestora;
- b) inițierea sau organizarea proceselor de colectare de la părinți sau de la asociații părintești (sau orice altă formă de organizare a părinților) a unor sume de bani sau cadouri, de prestare a anumitor servicii indiferent de destinația declarată a acestora;
- c) inițierea sau participarea la procesele de creare a asociațiilor părintești (sau orice altă formă de organizare a părinților);
- d) implicarea în procesele decizionale ale asociațiilor părintești (sau orice altă formă de organizare a părinților);
- e) inițierea sau participarea la procesele de creare a fondurilor formale sau informale ale claselor, grupelor, instituțiilor de învățământ;
- f) încurajarea elevilor și părinților să contribuie la activitatea fondurilor formale sau informale ale claselor, grupelor, instituțiilor de învățământ.

8. Norme de conduită în relațiile cu colegii

În relațiile cu colegii, cadrele de conducere, cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare vor respecta și aplica următoarele norme de conduită:

1) Consolidarea relațiilor colegiale prin:

- a) relațiile profesionale se vor baza pe respect, onestitate, solidaritate, cooperare, corectitudine, toleranță, evitarea denigrării, sprijin reciproc, confidențialitate, competiție loială;
- b) dezvoltarea continuă a competențelor profesionale, în vederea atingerii unor standarde superioare de calitate în activitatea didactică; promovarea activității de mentorat prin care o persoană cu experiență (mentorul) oferă sprijin, ajutor și schimb de experiență și cunoștințe unei alte persoane pentru a-i favoriza dezvoltarea profesională și achiziția de competențe sau cunoștințe;
- c) orice membru al personalului de conducere, personalului didactic și al personalului didactic auxiliar va evita practicarea oricărei forme de discriminare în relațiile cu ceilalți colegi;
- d) niciun membru al personalului de conducere, personalului didactic și personalului didactic auxiliar nu va admite îngrădirea libertății de opinie, vizînd activitatea profesională;
- e) în cadrul ședințelor, întrunirilor formale și informale, festivităților organizate în instituțiile de învățământ vor fi evitate discuțiile vizînd convingerile politice și religioase.

2) Creșterea prestigiului și autorității personalului din IP CMVEA din Brătușeni ceea ce presupune:

- a) orice cadru de conducere, cadru didactic sau cadru didactic auxiliar trebuie să evite, prin afirmații, aprecieri sau acțiuni, să afecteze imaginea profesională și/sau socială a oricărui alt membru al corpului profesoral, cu excepția situațiilor prevăzute și formalizate de actele normative în vigoare (evaluările de personal, comisia de disciplină, comisia de etică etc.);
- b) încurajarea reacției publice (prin drept la replică, discurs public, întrunire etc.) atunci cînd o anumită situație creată de către membrii comunității educaționale sau de către oricine altcineva din afara acesteia afectează imaginea IP CMVEA din Brătușeni, sistemului de învățământ profesional tehnic, oricărei persoane, membră a comunității educaționale.

3) Excluderea factorilor care pot genera acte de corupție sau acte conexe corupției cum ar fi:

- a) în evaluarea competenței profesionale se vor utiliza doar criteriile care au în vedere performanța și rezultatele profesionale;

- b) întreaga activitate a persoanelor din IP CMVEA din Brătușeni, responsabile de instruire și educație, trebuie să permită accesul la informațiile care interesează pe toți membrii comunității educaționale, posibili candidați, instituțiile cu care colegiu colaborează și publicul larg, asigurând astfel o informare corectă și facilitarea egalității de șanse, precum și asigurarea accesului echitabil la resursele colegiului și ale sistemului de învățământ;
- c) excluderea fraudei intelectuale și a plagiatului;
- d) între persoanele din sistemul de învățământ general și profesional tehnic responsabile de instruire și educație se interzice solicitarea de servicii personale de orice tip de la colegi care sînt sau urmează să fie în proces de evaluare, angajare sau promovare;
- e) persoanele desemnate în comisiile de evaluare a rezultatelor învățării, de jurizare a competițiilor și concursurilor, de evaluare a activității cadrelor didactice și de conducere, de angajare, promovare, certificare, atestare, de stimulare sau de sancționare a personalului sînt obligate să declare conflictele de interese.

9. Norme de conduită managerială

1) *Cadrele de conducere respectă și aplică următoarele norme de conduită managerială:*

- a) respectarea criteriilor unui management eficient al resurselor;
- b) promovarea standardelor profesionale și morale specifice;
- c) aplicarea obiectivă a reglementărilor legale și a normelor etice;
- d) evaluarea corectă conform prevederilor din fișa postului;
- e) selectarea personalului didactic și personalului didactic auxiliar de calitate, conform legislației în vigoare;
- f) interzicerea oricărei forme de constrîngere ilegală și/sau ilegitimă, din perspectiva funcției deținute;
- g) respingerea oricărei forme de abuz în exercitarea autorității;
- h) interzicerea oricărei forme de hărțuire a personalului didactic, indiferent de statutul și funcția persoanei care a comis hărțuirea;
- i) exercitarea atribuțiilor ierarhic-superioare, din perspectiva exclusivă a evaluării, controlului, îndrumării și consilierii manageriale corecte și obiective.

2) *Protecția datelor cu caracter personal ale elevilor, părinților/altor reprezentanți legali și angajaților instituției de învățământ.*

3) *Desfășurarea de activități anticorupție cum ar fi:*

- a) identificarea și sancționarea angajaților care primesc sau solicită de la părinți sau de la asociațiile părintești (sau orice altă formă de organizare a părinților) bani, cadouri sau servicii, indiferent de destinația declarată a acestora;
- b) identificarea și sancționarea angajaților care încurajează elevii și părinții să creeze fonduri formale sau informale ale grupelor, din cadrul IP CMVEA din Brătușeni;
- c) neimplicarea în procesele decizionale ale asociațiilor părintești (sau orice altă formă de organizare a părinților);
- d) identificarea, soluționarea situațiilor de conflict de interese și sancționarea angajaților care nu-și declară conflictele de interese;
- e) luarea la evidență contabilă a tuturor bunurilor materiale, primite cu titlu de donație de la persoanele fizice sau juridice.

10. Norme de conduită în relațiile cu instituțiile și reprezentanții comunităților locale

În relația cu instituțiile și reprezentanții comunității locale, cadrele de conducere, cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare vor respecta și aplica următoarele norme de conduită:

- a) colaborarea și parteneriatul cu instituțiile/reprezentanții comunităților locale vor avea în vedere asigurarea sprijinului reciproc, în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate;
- b) colaborarea și parteneriatul cu organizațiile neguvernamentale ce au ca obiect de activitate educația vor avea în vedere asigurarea sprijinului reciproc, în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate;
- c) parteneriatele cu agenți economici vor avea în vedere asigurarea sprijinului reciproc, în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate;
- d) în realizarea colaborării și a parteneriatelor cu instituțiile/reprezentanții comunității locale, organizațiile neguvernamentale și agenții economici nu se vor angaja activități care să conducă la prozelitism religios, partizanat politic, precum și alte acțiuni care pun în pericol integritatea fizică și morală a elevilor sau care permit exploatarea prin muncă a acestora.

11. Activități interzise în exercitarea activităților didactice

În exercitarea activităților didactice, cadrelor de conducere, cadrelor didactice, cadrele non-didactice și cadrelor didactice auxiliare le sînt inadmisibile:

- a) introducerea, consumul de substanțe psihotrope sau alcool sau prezența sub influența acestora;
- b) organizarea pariurilor și a jocurilor de noroc;
- c) folosirea dotărilor și a bazei materiale ale IP CMVEA din Brătușeni în vederea obținerii de beneficii financiare personale;
- d) distrugerea intenționată a dotărilor și a bazei tehnico-materiale ale IP CMVEA din Brătușeni;
- e) distribuirea materialelor pornografice;
- f) utilizarea de materiale informative dăunătoare elevului;
- g) organizarea de activități care pot pune în pericol securitatea vieții și sănătății elevilor sau a altor persoane aflate în incinta CMVEA din Brătușeni;
- h) organizarea de activități extracurriculare și extrașcolare neplanificate, ce nu au fost coordonate cu conducerea colegiului și, în cazurile prevăzute de actele normative, cu organele ierarhic superioare de conducere a învățămîntului.

III. CONSILIILE DE ETICĂ

12. Cadrul instituțional al Consiliilor de etică

- 1) În IP CMVEA din Brătușeni se creează Consiliul de etică al instituției de învățămînt.
- 2) Președintele și secretarul Consiliului de etică vor fi aleși la prima ședință a acestuia.
- 3) Suportul logistic necesar pentru activitatea Consiliilor de etică este asigurat de către IP CMVEA din Brătușeni.

13. Competențele Consiliilor de etică

- 1) Consiliile de etică au următoarele competențe:
  - a) examinează petițiile, sesizările și cererile depuse și constată încălcări sau neîncalcări ale prevederilor prezentului Cod;
  - b) desfășoară anchete;

- c) înaintează conducătorilor IP CMVEA din Brătușeni, propuneri privind sancționarea angajaților care au admis încălcări ale prezentului Cod;
- d) elaborează recomandări privind aplicarea prevederilor prezentului Cod;
- e) promovează exemplele de bune practici în atingerea scopului prezentului Cod.

14. Consiliul de etică al IP CMVEA din Brătușeni

- I) Consiliul de etică al IP CMVEA din Brătușeni este format prin ordinul directorului pentru un termen de doi ani și este alcătuit din 5 membri:
- a) un cadru de conducere, delegat de Consiliul de administrație;
  - b) două cadre didactice, alese de Consiliul profesoral;
  - c) un reprezentant al sindicatului din instituție;
  - d) un părinte, ales de către adunarea generală a părinților instituției de învățământ.

15. Ședințele Consiliilor de etică

- 1) Ședințele Consiliului de etică sînt confidențiale.
- 2) Ședințele Consiliului de etică sînt deliberative dacă la ele participă cel puțin 2/3 din membrii acestuia. Deciziile Consiliului de etică se aprobă prin majoritatea simplă a voturilor membrilor acestuia. În caz de paritate de voturi, votul președintelui este decisiv.

IV. RĂSPUNDEREA PRIVIND NERESPECTAREA REVEDERILOR CODULUI

16. Dreptul de a sesiza Consiliile de etică

- 1) Orice persoană, participantă/implicată în mod direct sau indirect în activitățile din domeniul educațional, care consideră, în mod întemeiat, prin raportare la prevederile prezentului Cod, că este victima sau martorul unui comportament lipsit de etică profesională din partea unei/unor persoane din IP CMVEA din Brătușeni, responsabile de instruire și educație, are dreptul de a sesiza Consiliul de etică al colegiului.

17. Răspunderea în cazul încălcărilor prevederilor Codului

În cazul încălcării prevederilor Codului, fapt dovedit în urma anchetei și a audierilor efectuate de Consiliul de etică, acesta din urmă poate iniția următoarele măsuri, în funcție de gradul de încălcare a prevederilor Codului, de repetarea comportamentului respectiv:

- a) concilierea amiabilă cu partea reclamantă;
- b) atenționarea colegială în cadrul Consiliului de etică și informarea conducerii colegiului pentru luarea în considerare a neconformării persoanei respective cu prevederile Codului;
- c) propunerea de includere a persoanei respective într-un program de remediere comportamentală, prin consilierea și monitorizarea sa pentru o perioadă decisă de către conducerea IP CMVEA din Brătușeni;
- d) în funcție de gradul de încălcare a normelor Codului, poate propune conducerii IP CMVEA din Brătușeni sancționarea disciplinară a persoanei în cauză;
- e) în cazul unor încălcări contravenționale sau penale, Consiliul de etică informează, după caz, conducerea colegiului, a organului local de specialitate și se notifică instituțiile statului abilitate cu realizarea cercetării contravenționale sau penal.